

Врз основа на член 27 став (1) од Законот за здравствената заштита („Службен весник на Република Македонија“ број 43/12, 145/12, 87/13, 164/13, 39/14, 43/14, 132/14, 188/14 и 10/15), министерот за здравство донесе

У П А Т С Т В О

ЗА МЕДИЦИНСКОТО ЗГРИЖУВАЊЕ ПРИ ЈЕРСИНИОЗА

Член 1

Со ова упатство се утврдува медицинското згрижување при јерсиниоза.

Член 2

Начинот на медицинското згрижување при јерсиниоза е даден во прилог, кој е составен дел на ова упатство.

Член 3

Здравствените работници и здравствените соработници ја вршат здравствената дејност на медицинското згрижување при јерсиниоза по правило согласно ова упатство.

По исклучок од став 1 на овој член, во поединечни случаи по оценка на докторот може да се отстапи од одредбите на ова упатство, со соодветно писмено образложение за причините и потребата за отстапување и со проценка за натамошниот тек на згрижувањето, при што истото од страна на докторот соодветно се документира во писмена форма во медицинското досие на пациентот.

Член 4

Со денот на влегувањето во сила на ова упатство престанува да важи Упатството за практикување на медицина заснована на докази при јерсиниоза во инфектологија и ревматологија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 12/13)..

Член 5

Ова упатство влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 17-2764/1
27 февруари 2015 година
Скопје

МИНИСТЕР
Никола Тодоров

ЈЕРСИНИОЗА

МЗД Упаство
9.7.2013 • Последна промена 9.7.2013
Едитори

- Основни податоци
- Предизвикувачи
- Симптоми и клиничка слика
- Дијагноза
- Лекување
- Консултација
- Поврзани извори

ОСНОВНИ ПОДАТОЦИ

- За јерсиниоза се размислува кај пациентите со:
 - Акутна абдоминална болка
 - Акутен пролив
 - Фебрилна состојба од непознато потекло
 - Reiter–ова болест:
 - артритис
 - уретхритис, баланитис
 - иритис, конјунктивитис
 - Erythema nodosum
 - Абнормални резултати од: урината, црnodробните тестови или тестовите за pancreatitis
 - забрзана седиментација.

ПРИЧИНИТЕЛИ

- Yersinia enterocolitica 3 и 9, Y. pseudotuberculosis IA и 3.
- Причинителот не може да се идентифукува врз основа на клиничките симптоми.

СИМПТОМИ И КЛИНИЧКА СЛИКА

Симптоми на акутната инфекција

- Покачена температура
- Пролив: децата често имаат крв и слуз во столиците.
- Болка во стомакот: кај децата е почесто во десниот долен квадрант. Ако пациентот биде опериран се детектираат: мезентеријална лимфаденопатија, терминален илеитис или вистински апендицитис.

Постинфективни симптоми

- Реактивен артритис
 - 1 до 3 недели по ентеритисот
 - Симптомите варираат од умерена артралгија до тежок полиартритис, понекогаш со Reiter-ов синдром.
 - Мал процент од пациентите развиваат хроничен артритис.
 - Болеста е во силна поврзаност со HLA-B27.
- Очни симптоми

- Иритис
- конјунктивитис
- Уринарни симптоми
 - Уретритис
 - Баланитис
 - Гломерулонефритис
- Кожни симптоми
 - Erythema nodosum е најчестата кожна манифестација (кај околу 10% од случаите предизвикани од Yersinia); ова може да биде и единствен симптом на јерсиниозата.
- Кардиолошки наоди
 - Минливи ЕКГ абнормалности
 - Промени на залистоците не се сретнуваат при јерсиниозата.
- Други симптоми
 - Хепатитис, панкреатитис или тироидитис

ДИЈАГНОЗА

Копрокултура

- Во акутната фаза е од корист.
- Сензитивноста се смалува брзо по повлекувањето на симптомите на ентеритисот.

Серологија

- Примарен дијагностички метод при постинфективните симптоми (артритис)
- Бактерискиот аглутинационен тест ги мери особено ИгМ антителата. Освен ова, може да се користат и поспецифичниот ЕИА тест.
 - Неодамнешната инфекција може да се дијагностицира врз основа на еден примерок серум.
 - Класата ИгМ антитела се јавуваат по неколку дена, а исчезнуваат по неколку месеци.
 - Класата ИгG антитела може да се детектираат со години.
 - Класата ИгA антитела се делумно во врска со артритисот.
 - Вкрстена реакција се појавува помеѓу S. enterocolitica 9 и Brucella, но ELISA инхибиторниот тест кој ја потврдува дијагнозата задолжително се прави при позитивните случаи.

ЛЕКУВАЊЕ

- Болеста вообичаено поминува спонтано.
- Хронични носители не се откриваат.
- Има малку докази за ефектите од антибиотскиот третман; ефектите од антибиотскиот третман врз појавата на постинфективните симптоми се непознати.

ИНДИКАЦИИ ЗА АНТИБИОТИЦИ

- Септикемија
- Фулминантна болест или тешки постинфективни симптоми (на пример, артрит) се релативни индикации за антибиотска терапија.

ИЗБОР НА АНТИБИОТИЦИ И ДОЗИРАЊЕ

- Кинолоните, на пр. ципрофлоксацин 500 мг x 2 x 7 до 10 дена
- Тетрацилин-ите се добра алтернатива
- TMP-SMX е лек на избор кај децата

ИНДИКАЦИИ ЗА СПЕЦИЈАЛИСТИЧКА КОНСУЛТАЦИЈА

- Акутен апендицит
- Тешки постинфективни симптоми

ПОВРЗАНИ ИЗВОРИ

31.12.2008

Ова упатство е создадено и ажурирано од тимот едитори на ЕБМГ

Други интернет извори

- Cash B, Johnston M, Martin G. Yersinia Enterocolitica. eMedicine 1

Article ID: rel00613 (001.020)

© 2014 Duodecim Medical Publications Ltd

Rauli Leino

Последен преглед и ажурирање 9.7.2013 • Последна промена 9.7.2013

Article ID: ebm00035 (001.020)

© 2014 Duodecim Medical Publications Ltd

1. **EBM Guidelines, 9.7.2013, www.ebm-guidelines.com**
2. **Упатството треба да се ажурира еднаш на 3 години.**
3. **Предвидено е следно ажурирање до август 2016 година.**

Упатството го ажурирала: Проф. Д-р. Катица Зафировска
Координатор: Проф. Д-р. Катица Зафировска